

**การบริหารหลักสูตรสถานศึกษากรณีโครงการเป็นฐาน
เพื่อส่งเสริมสมรรถนะสำคัญของผู้เรียน โรงเรียนป่าซาง จังหวัดลำพูน**
School curriculum administration by project-based for encouraging
learner ability in Pasang School, Lamphun

สุพัตรา วรรณมะกอก^{1*}
Supattra Wannamakok^{1*}

บทคัดย่อ

การวิจัยมีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาสภาพการบริหารหลักสูตรสถานศึกษา 2) จัดกิจกรรมกรณีโครงการเป็นฐานของผู้สอน 3) ศึกษาระดับสมรรถนะสำคัญของผู้เรียน และ 4) เปรียบเทียบระดับสมรรถนะสำคัญของผู้เรียนที่ผ่านการเรียนรู้กรณีโครงการเป็นฐาน จำแนกตามเพศและระดับชั้น กลุ่มตัวอย่างได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาจำนวน 3 คน หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้จำนวน 8 คน โดยวิธีการเลือกแบบเจาะจง ผู้สอนจำนวน 37 คน นักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 1-6 จำนวน 154 คน โดยวิธีการสุ่มแบบง่าย เครื่องมือเป็นแบบสอบถาม สถิติที่ใช้วิเคราะห์ ได้แก่ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่า t-test การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (one - way ANOVA) และทดสอบความแตกต่างค่าเฉลี่ยรายคู่ของ Tamhane's

ผลการวิจัยพบว่า ผู้บริหารมีการบริหารตามวงจรเดมมิ่ง (Deming cycle) เพื่อส่งเสริมสมรรถนะสำคัญของผู้เรียน บูรณาการกิจกรรมโครงการเป็นฐานทุกกลุ่มสาระ สอดคล้องกับ ผู้สอนที่จัดกิจกรรมกรณีโครงการเป็นฐาน โดยรวมทั้ง 4 ด้าน อยู่ในระดับมาก ระดับสมรรถนะสำคัญของผู้เรียนทั้ง 5 ประการ โดยรวมอยู่ในระดับมาก ผลการเปรียบเทียบผู้เรียนที่มีเพศต่างกัน มีระดับสมรรถนะสำคัญของผู้เรียนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ส่วนผู้เรียนมีระดับชั้นเรียนแตกต่างกันมีระดับสมรรถนะสำคัญแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

คำสำคัญ: การบริหารหลักสูตรสถานศึกษา โครงการเป็นฐาน สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน

Abstract

The research aimed to study a school curriculum management involved project-based teaching, essential competencies of learners, and a comparison of competency levels through genders and learners' grade levels. The purposive samples consisted of three administrators, eight heads of learning areas, and the simple random samples consisted of 154 students of Grade 7-12 (or Mathayom 1-6 in Thai educational system). The instrument was questionnaire with statistical treatment through frequency, percentage, mean, standard deviation, t-test, one-way ANOVA with Tamhane's testing for post-hoc pair wise comparisons.

¹ หลักสูตรปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยนเรศวร

¹ The Master's Degree of Education, Educational Administration, Nation University

* Corresponding author. E-mail: linly4012@hotmail.com

The finding was indicated that the administrator's management uponed Deming cycle to promote essential competencies of learners and the project-based activities integrated of all relevant learning areas were at a high level in all four areas each. Five essential competencies of learners were at the high level in all five areas. The comparison between different genders of learners significantly differed at 0.05, and the different grade levels of learners were significantly different in essential competencies at 0.05.

Keywords: school curriculum, project-based activity, essential competencies of learners

บทนำ

จากผลการประเมินคุณภาพภายนอกรอบที่ผ่านมา (รอบสาม) (โรงเรียนป่าซาง, 2558ก) โรงเรียนป่าซาง จังหวัดลำพูน มีจุดควรพัฒนา ด้านการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญสถานศึกษา ยังขาดการนำผลการประเมินพัฒนาครู การเขียนแผนการจัดการเรียนรู้ การเขียนแบบวัดและประเมินผล ไปพัฒนาครูอย่างเป็นระบบ จึงส่งผลให้ผู้เรียนได้รับการพัฒนาให้เป็นผู้ที่มีความรู้ความสามารถและมีสมรรถนะสำคัญในการดำเนินชีวิต ไม่เป็นไปตามเป้าหมายหลักการจัดการศึกษาตามที่พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 (กระทรวงศึกษาธิการ, 2554) โรงเรียนป่าซาง ได้ตระหนักและเห็นความสำคัญในการแก้ไขปัญหาของผู้เรียน ดังกล่าว จึงมีนโยบายในการพัฒนาการจัดการเรียนการสอนของครูผู้สอนโดยให้ครูเป็นผู้กระตุ้น ส่งเสริม สนับสนุนและจัดกิจกรรมให้เกิดการพัฒนาตามศักยภาพของผู้เรียน ได้แก่ การเรียนรู้แบบโครงงานเป็นฐาน ซึ่งเป็นการฝึกให้ผู้เรียนได้ศึกษาค้นคว้า ลงมือปฏิบัติจริง ฝึกทักษะการคิด วิเคราะห์ วิเคราะห์ สร้างสรรค์และค้นพบความรู้ด้วยตนเองซึ่งจะส่งผลให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาตนเองให้สอดคล้องกับสมรรถนะสำคัญของผู้เรียนทั้ง 5 ประการ ได้แก่

ความสามารถในการสื่อสาร ความสามารถในการคิด ความสามารถในการแก้ไขปัญหา ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิตและความสามารถในการใช้เทคโนโลยี อย่างมีประสิทธิภาพตามยุคสมัยปัจจุบัน

โรงเรียนป่าซาง ได้ดำเนินการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบโครงงานเป็นฐาน ตั้งแต่ ปี 2552 จนถึงปัจจุบันซึ่งได้กำหนดให้นักเรียนทุกคนได้เผยแพร่ผลงานโครงงานของตนเองในกิจกรรมเปิดโลกโครงงาน กิจกรรมนี้สอดคล้องกับจุดหมายของหลักสูตรสถานศึกษา พ.ศ. 2552 (โรงเรียนป่าซาง, 2552) โรงเรียนป่าซางข้อ 6. ที่มุ่งเน้นการพัฒนาศักยภาพของตนเอง ตรงตามสมรรถนะสำคัญของผู้เรียน ทั้ง 5 จากรายงานผลการดำเนินกิจกรรมเปิดโลกโครงงาน ประจำปี 2557 ในส่วนของข้อคำถามแสดงความคิดเห็นการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โครงงานเป็นฐานของโรงเรียนป่าซางนั้น พบว่ามีข้อเสนอแนะมากที่สุด 2 ประการ คือ 1) อยากให้ทุกคนในกลุ่มช่วยกันทำงานเป็นทีม แบ่งหน้าที่กันทำงาน ไม่ทิ้งภาระให้กับคนใดคนหนึ่งทำ และ 2) ผู้เรียนยังไม่เข้าใจในกระบวนการ/ขั้นตอนในการทำโครงงานอย่างแท้จริง มักจะไปสืบค้นทางอินเทอร์เน็ตแล้ว มาทำเป็นโครงงานเลย โดยไม่มีการนำมาประยุกต์ใช้ในการทำโครงงาน จากข้อเสนอแนะการจัดกิจกรรมการเรียนรู้

โครงการเป็นฐานของผู้เรียนดังกล่าว เป็นการบ่งชี้ถึงการเรียนรู้โครงการเป็นฐานของผู้เรียน และการจัดกิจกรรมการเรียนรู้กรณีโครงการเป็นฐานของผู้สอน ไม่บรรลุตามสมรรถนะสำคัญของผู้เรียน 5 ประการ อาทิ ขาดความสามารถในการสื่อสาร การวางแผนการทำงานร่วมกัน ขาดการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ทางความคิด ความรู้ความเข้าใจ ความรู้สึกและแสดงทัศนคติของตนเองต่อผู้อื่น ไม่สามารถแก้ไขปัญหาอย่างถูกต้องและเหมาะสม และขาดความสามารถในการใช้ทักษะชีวิตในการอยู่ร่วมกันในสังคม เพื่อสร้างความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล จากสภาพปัญหาดังกล่าว การเรียนรู้ของผู้เรียนที่ผ่านกิจกรรมโครงการเป็นฐาน ยังไม่เป็นไปตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตรสถานศึกษา โรงเรียนป่าซาง จังหวัดลำพูน ที่มุ่งเน้นให้ผู้เรียนเกิดสมรรถนะสำคัญ 5 ประการ ตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐานของโรงเรียนป่าซาง ด้านคุณภาพผู้เรียน ส่งผลให้การจัดการเรียนรู้กรณีโครงการเป็นฐาน ไม่บรรลุตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตรสถานศึกษาดังกล่าว

ด้วยเหตุนี้ทำให้ผู้วิจัยในฐานะผู้สอน ระดับมัธยมศึกษา โรงเรียนป่าซาง จังหวัดลำพูนจึงสนใจที่จะทำการวิจัยโดย ศึกษาสภาพการบริหารหลักสูตรสถานศึกษา การจัดการกิจกรรมกรณีโครงการเป็นฐานของผู้สอน ศึกษาระดับสมรรถนะสำคัญของผู้เรียน และเปรียบเทียบระดับสมรรถนะสำคัญของผู้เรียนที่ผ่านการเรียนรู้กรณีโครงการเป็นฐานว่าการจัดกิจกรรมการสอนโดยใช้โครงการเป็นฐานสามารถส่งเสริมสมรรถนะสำคัญของผู้เรียน 5 ประการ อยู่ในระดับใด โดยนำผลการวิจัยมาเป็นข้อมูล และเป็นแนวทางการบริหารหลักสูตรสถานศึกษากรณีโครงการเป็นฐานเพื่อส่งเสริมสมรรถนะสำคัญของผู้เรียน ให้มีประสิทธิภาพต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาสภาพการบริหารหลักสูตรสถานศึกษากรณีโครงการเป็นฐานเพื่อส่งเสริมสมรรถนะสำคัญของผู้เรียน โรงเรียนป่าซาง จังหวัดลำพูน
2. เพื่อศึกษาสภาพการจัดการเรียนรู้กรณีโครงการเป็นฐานเพื่อส่งเสริมสมรรถนะสำคัญของผู้เรียน โรงเรียนป่าซาง จังหวัดลำพูน
3. เพื่อศึกษาระดับสมรรถนะสำคัญของผู้เรียนที่ผ่านการเรียนรู้กรณีศึกษาโครงการเป็นฐานโรงเรียนป่าซาง จังหวัดลำพูน
4. เพื่อเปรียบเทียบระดับสมรรถนะสำคัญของผู้เรียนจำแนกตามเพศ และระดับชั้น ที่ผ่านการเรียนรู้กรณีโครงการเป็นฐาน โรงเรียนป่าซาง จังหวัดลำพูน

วิธีการศึกษา

ผู้เรียนที่มีเพศ และระดับชั้นเรียนที่แตกต่างกันเมื่อผ่านการเรียนรู้กรณีโครงการเป็นฐานเพื่อส่งเสริมสมรรถนะสำคัญของผู้เรียน โรงเรียนป่าซาง จังหวัดลำพูน แล้วจะมีระดับสมรรถนะที่แตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

ขอบเขตของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ได้แนวคิดเกี่ยวกับการบริหารหลักสูตรสถานศึกษากรณีโครงการเป็นฐานเพื่อส่งเสริมสมรรถนะสำคัญของผู้เรียน โรงเรียนป่าซาง จังหวัดลำพูน โดยมีขอบเขตดังนี้

1. ขอบเขตด้านเนื้อหา

การวิจัยในครั้งนี้ผู้วิจัยจัดระบบด้านเนื้อหาตามกลุ่มที่ให้ข้อมูลในการวิจัย ดังนี้

- 1.1 ทฤษฎีการบริหารหลักสูตรสถานศึกษา ผู้วิจัยใช้ทฤษฎีการบริหารตามวงจรเดมมิ่ง

(Deming cycle) (สมศักดิ์, 2542) เป็นกรอบสัมภาษณ์เชิงลึก ประกอบด้วย 4 ขั้นตอน ได้แก่

- ขั้นตอนที่ 1 การวางแผน (plan-P)
- ขั้นตอนที่ 2 การปฏิบัติตามแผน (do-D)
- ขั้นตอนที่ 3 การตรวจสอบประเมินผล (check-C)
- ขั้นตอนที่ 4 การปรับปรุง (act-A)

1.2 การจัดกิจกรรมการเรียนรู้กรณีโครงการเป็นฐานเพื่อส่งเสริมสมรรถนะสำคัญของผู้เรียนเป็นกรอบเนื้อหาที่สร้างแบบทดสอบสำหรับผู้สอน ได้แก่

1. หลักสูตรสถานศึกษา
2. การจัดการเรียนรู้โครงการเป็นฐาน
3. สื่อและแหล่งเรียนรู้
4. การวัดและประเมินผลการเรียนรู้

1.3 สมรรถนะสำคัญของผู้เรียนที่ได้ฝึกปฏิบัติผ่านการเรียนรู้กรณีโครงการเป็นฐานเป็นกรอบเนื้อหาที่สร้างแบบทดสอบสำหรับผู้เรียน ได้แก่

1. ความสามารถในการสื่อสาร
2. ความสามารถในการคิด
3. ความสามารถในการแก้ปัญหา
4. ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต
5. ความสามารถในการใช้เทคโนโลยี

2. ขอบเขตด้านประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ข้อมูลเชิงคุณภาพ ประชากรประกอบด้วย

1. ผู้บริหารโรงเรียนป่าซาง จังหวัดลำพูน จำนวน 3 คน ได้แก่ ผู้อำนวยการโรงเรียนป่าซาง จำนวน 1 คน และรองผู้อำนวยการโรงเรียนป่าซาง จำนวน 2 คน

2. หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ โรงเรียนป่าซาง จังหวัดลำพูน จำนวน 8 คน ได้แก่ หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ คณิตศาสตร์ ภาษาไทย วิทยาศาสตร์ ภาษาต่างประเทศ สุขศึกษาและพลศึกษา สังคม

ศึกษาศาสตร์และวัฒนธรรม การงานอาชีพและเทคโนโลยี และศิลปะ

ข้อมูลเชิงปริมาณ ประชากรประกอบด้วย

1. ครูผู้สอน โรงเรียนป่าซาง อำเภอป่าซาง จังหวัดลำพูน จำนวน 37 คน

2. ผู้เรียน โรงเรียนป่าซาง อำเภอป่าซาง จังหวัดลำพูน ในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1-6 จำนวน 154 คน โดยคำนวณหาขนาดกลุ่มตัวอย่างใช้สูตรของ Taro Yamane (ประคอง, 2538)

3. ขอบเขตด้านพื้นที่

โรงเรียนป่าซาง อำเภอป่าซาง จังหวัดลำพูน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 35 ดัง (Figure 1)

การวิเคราะห์ข้อมูล

ข้อมูลเชิงคุณภาพ ได้มาโดยใช้วิธีการสัมภาษณ์เชิงลึกของผู้บริหารสถานศึกษา หัวหน้ากลุ่มสาระ การเรียนรู้ เพื่อสอบถามบทบาทการบริหารหลักสูตรสถานศึกษาที่สนับสนุนให้ผู้สอนใช้กรณีโครงการเป็นฐานเพื่อส่งเสริมสมรรถนะสำคัญของผู้เรียนตามทฤษฎีของเดมมิ่ง แล้วนำมาวิเคราะห์เนื้อหาโดยใช้การประมวลค่าความถี่ (F) ของคำตอบและนำเสนอในรูปแบบตารางประกอบความเรียง

ข้อมูลเชิงปริมาณ วิเคราะห์สภาพทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามสภาพของผู้ตอบแบบสอบถามโดยใช้ค่าความถี่และค่าร้อยละ และทำการวิเคราะห์ข้อมูลหาค่าสถิติ โดยการหาค่าเฉลี่ย (mean: $\bar{x}$) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) หาระดับการปฏิบัติของครูผู้สอนที่จัดกิจกรรมการเรียนรู้กรณีโครงการเป็นฐานโดยรวมและรายด้าน

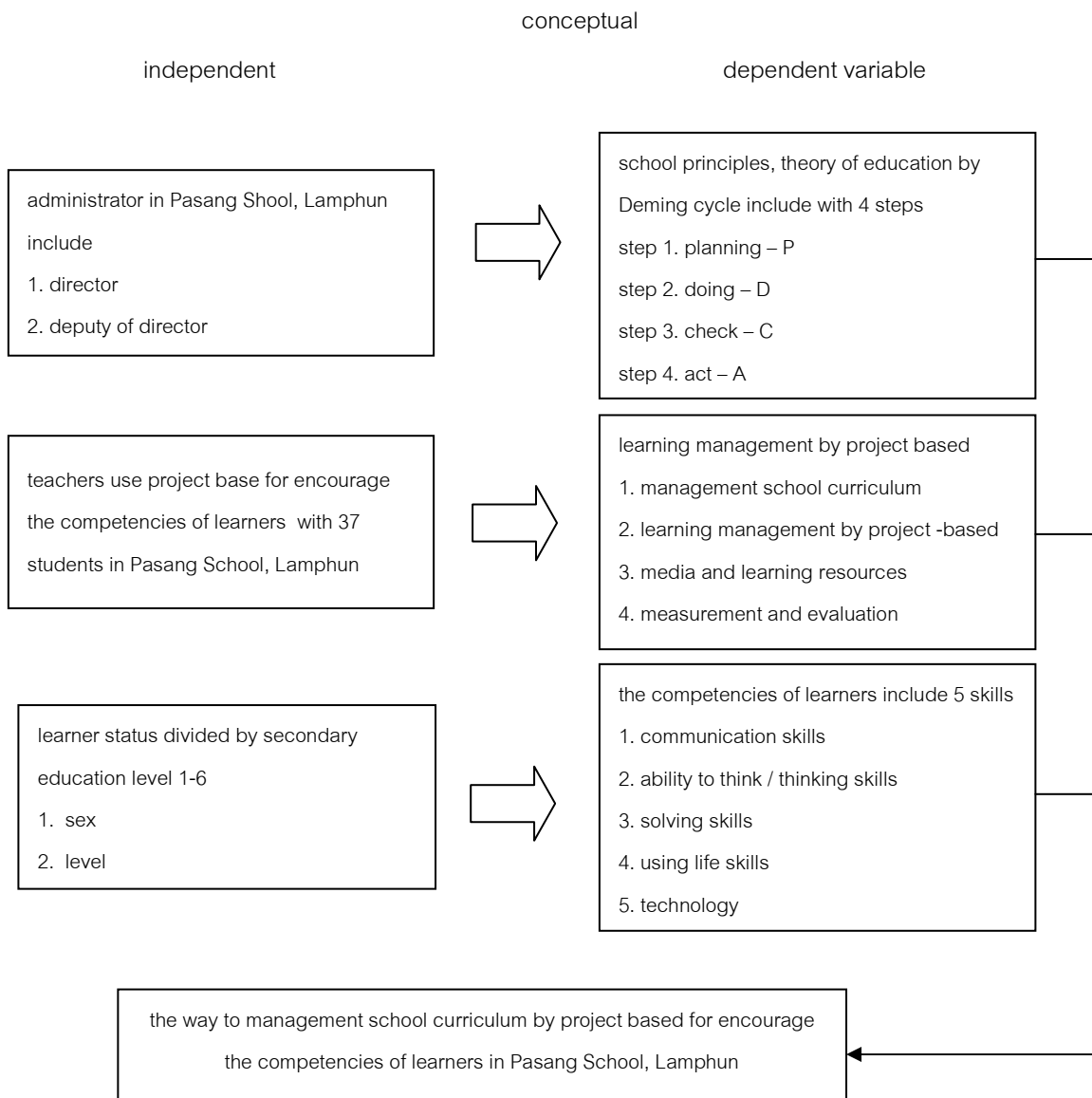

Figure 1 conceptual framework.

ตามการจัดกิจกรรม 4 ด้าน และหาระดับการปฏิบัติ
สมรรถนะสำคัญของผู้เรียนรายด้านและโดยรวม และ
วิเคราะห์การเปรียบเทียบระดับสมรรถนะสำคัญของ
ผู้เรียน ในระดับมัธยมศึกษาปีที่ 1-6 ตามสมรรถนะสำคัญ
5 ด้าน สถิติที่ใช้ คือ หาค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$) และส่วนเบี่ยงเบน

มาตรฐาน (S.D.) เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยโดยใช้สถิติทดสอบที่
(t-test) จำแนกตาม เพศ และการวิเคราะห์ความแปรปรวน
ทางเดียว (one-way ANOVA) สำหรับระดับชั้นเรียน
และเปรียบเทียบความแตกต่างค่าเฉลี่ยรายคู่ด้วย
วิธีการของ Tamhane's

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถาม จำนวน 3 ฉบับ

ฉบับที่ 1 ข้อมูลเชิงคุณภาพ แบ่งเป็น 2 ตอน ซึ่งมีเนื้อหาและรูปแบบดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นข้อมูลสถานภาพของผู้บริหารสถานศึกษา และหัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้

ตอนที่ 2 เป็นข้อคำถามปลายเปิดโดยใช้วิธีการสัมภาษณ์เชิงลึกของผู้บริหารสถานศึกษา หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ เพื่อสอบถามบทบาทการบริหารหลักสูตรสถานศึกษาที่สนับสนุนให้ผู้สอนใช้กรณีโครงการเป็นฐานเพื่อส่งเสริมสมรรถนะสำคัญของผู้เรียนและในการสัมภาษณ์ผู้วิจัยจะใช้ทฤษฎีของเดมมิ่งในการสัมภาษณ์การบริหารหลักสูตรสถานศึกษาระณีโครงการเป็นฐานเพื่อส่งเสริมสมรรถนะสำคัญของผู้เรียน

ฉบับที่ 2 ข้อมูลเชิงปริมาณ แบ่งเป็น 2 ตอน ซึ่งมีเนื้อหาและรูปแบบดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นข้อมูลสถานภาพของครูผู้สอนโรงเรียนป่าซาง จังหวัดลำพูน เป็นแบบตรวจสอบรายการ (check list) ได้แก่ เพศ และกลุ่มสาระ

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามมาตรฐานเกี่ยวกับระดับการปฏิบัติโดยการจัดการกิจกรรมกรณีโครงการเป็นฐานของผู้สอนด้านการบริหารหลักสูตรสถานศึกษา กิจกรรมการสอน สื่อและแหล่งเรียนรู้ การวัดผลประเมินผลกรณีโครงการเป็นฐานเพื่อส่งเสริมสมรรถนะสำคัญของผู้เรียน โรงเรียนป่าซาง จังหวัดลำพูน (มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .963)

ฉบับที่ 3 ข้อมูลเชิงปริมาณ แบ่งเป็น 2 ตอน ซึ่งมีเนื้อหาและรูปแบบดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นข้อมูลสถานภาพของผู้เรียนโรงเรียนป่าซาง จังหวัดลำพูน เป็นแบบตรวจสอบรายการ ได้แก่ เพศ และระดับชั้นเรียน

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามที่เป็นมาตรฐานเกี่ยวกับให้นักเรียนพิจารณาตนเองภายหลังการฝึกปฏิบัติการจัดการเรียนรู้กรณีโครงการเป็นฐานเพื่อส่งเสริมสมรรถนะสำคัญของผู้เรียน โรงเรียนป่าซาง จังหวัดลำพูน (มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .939)

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยขอหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเนชั่น ลำปาง ถึงผู้อำนวยการโรงเรียนป่าซาง จังหวัดลำพูน เพื่อขออนุญาตและเก็บรวบรวมข้อมูล และขอหนังสือถึงโรงเรียนราชประชานุเคราะห์ 26 จังหวัดลำพูน เพื่อขออนุญาตและเก็บรวบรวมข้อมูล ทำการทดลองใช้ (try-out) ผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเองทั้งหมด 202 ฉบับ แยกเป็นข้อมูลเชิงปริมาณ จำนวน 191 คน ข้อมูลเชิงคุณภาพ จำนวน 11 คน คิดเป็นร้อยละ 100 นำแบบสอบถามที่ได้รับคืนทั้งหมดมาตรวจสอบความสมบูรณ์ทุกฉบับ จำแนกแบบสอบถามโดยการตัดแยกฉบับตามสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม แล้วนำคะแนนที่ได้จัดพิมพ์ลงเครื่องคอมพิวเตอร์เพื่อเตรียมการวิเคราะห์ข้อมูล

ผลการศึกษาและอภิปรายผล

จากการศึกษาวิจัยมีผลการวิจัยและการอภิปรายดังต่อไปนี้

1. สภาพการบริหารหลักสูตรสถานศึกษา โดยทฤษฎีการบริหารการศึกษาของวงจรมเดมมิ่ง

(Deming cycle) กรณีโครงการเป็นฐานเพื่อส่งเสริมสมรรถนะสำคัญของผู้เรียน โรงเรียนป่าซาง จังหวัดลำพูน พบว่า ผู้บริหารมีการนำทฤษฎีการบริหารการศึกษาของวงจรมะมิง มาใช้ในการบริหารหลักสูตรของโรงเรียนกรณีโครงการเป็นฐานเพื่อส่งเสริมสมรรถนะสำคัญของผู้เรียน 5 ประการ มีการบูรณาการจัดการเรียนรู้โครงการเป็นฐานทุกกลุ่มสาระ ซึ่งสอดคล้องกับ แผนการปฏิบัติงานประจำปีของโรงเรียนป่าซาง (โรงเรียนป่าซาง, 2558ข) ที่กำหนดแนวทางการบริหารงานของโรงเรียนใช้วงจรมะมิงแบบ PDCA การบริหารงานโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน (school base management) เน้นการมีส่วนร่วม โดยให้ทุกคนได้ร่วมคิด ร่วมทำและร่วมปฏิบัติ และส่งเสริมสมรรถนะสำคัญของผู้เรียน 5 ประการ โดยใช้โครงการเป็นฐาน มีการบูรณาการจัดการเรียนรู้โครงการเป็นฐานทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้

2. สภาพการจัดกิจกรรมการเรียนรู้กรณีโครงการเป็นฐานของผู้สอนกรณีโครงการเป็นฐานเพื่อส่งเสริมสมรรถนะสำคัญของผู้เรียน โรงเรียนป่าซาง จังหวัดลำพูน พบว่าการปฏิบัติจัดกิจกรรมกรณีโครงการเป็นฐานของครูผู้สอนเพื่อส่งเสริมสมรรถนะที่สำคัญของผู้เรียนโรงเรียนป่าซาง จังหวัดลำพูน โดยรวมทั้ง 4 ด้าน มีระดับการปฏิบัติของครูผู้สอน อยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 4.13$) โดยมีค่าเฉลี่ยใกล้เคียงกันตามลำดับคือ ด้านกิจกรรมการเรียนรู้โครงการครูผู้สอนมีการจัดกิจกรรมกรณีโครงการเป็นฐานอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{x} = 4.24$) รองลงมาด้านการวัดผลประเมินผลครูผู้สอนมีการวัดผลประเมินผลในการจัดกิจกรรมกรณีโครงการเป็นฐานอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 4.13$) ด้านด้านการบริหารหลักสูตรสถานศึกษา

ครูผู้สอนมีการศึกษาการบริหารหลักสูตรสถานศึกษาอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 4.09$) และด้านสื่อและแหล่งเรียนรู้ ครูผู้สอนมีการใช้สื่อและแหล่งเรียนรู้สำหรับจัดกิจกรรมกรณีโครงการเป็นฐาน น้อยที่สุด ($\bar{x} = 4.06$) ตามลำดับ ทั้งนี้เกิดจากครูผู้สอนมีความรู้ ตระหนัก และเข้าใจในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้กรณีโครงการเป็นฐานที่เน้นพัฒนาผู้เรียนเป็นสำคัญ ซึ่งสอดคล้องกับ วัฒนา (2554) ที่ได้เสนอว่า การเรียนรู้โดยใช้โครงการเป็นฐานเป็นรูปแบบการสอนที่เน้นนักเรียนเป็นสำคัญ เกิดการเรียนรู้จากการปฏิบัติจริง เกิดทักษะการทำงานกับผู้อื่น ทักษะการจัดการ และเป็นการพัฒนาผู้เรียนให้เป็นการในการแก้ปัญหา ค้นหาคำตอบ นำไปสู่สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน (Table 1)

3. ผลการวิเคราะห์ระดับสมรรถนะสำคัญของผู้เรียนที่ผ่านการเรียนรู้กรณีโครงการเป็นฐานโรงเรียนป่าซาง จังหวัดลำพูน พบว่าระดับสมรรถนะสำคัญของผู้เรียนที่ผ่านการเรียนรู้กรณีโครงการเป็นฐานโรงเรียนป่าซาง จังหวัดลำพูน โดยรวมทั้ง 5 สมรรถนะ อยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 4.28$) เมื่อพิจารณาเป็นรายสมรรถนะพบว่าอยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยมีค่าเฉลี่ยใกล้เคียงกันตามลำดับ ระดับมากที่สุดคือ ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต ($\bar{x} = 4.46$) ความสามารถในการแก้ปัญหา ($\bar{x} = 4.44$) และความสามารถในการใช้เทคโนโลยี ($\bar{x} = 4.25$) รองลงมา ระดับมาก คือ ความสามารถในการคิด ($\bar{x} = 4.20$) และความสามารถในการสื่อสาร ($\bar{x} = 4.08$) ตามลำดับ ทั้งนี้เกิดจากครูผู้สอนจัดกิจกรรมกรณีโครงการเป็นฐานขึ้นกับปัจจัย 1) จัดบรรยากาศที่เอื้อต่อการเรียนรู้ 2) การสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ซึ่งสอดคล้องทฤษฎีการสร้างความรู้ของรอเจอร์

(นุรุอินชาน, 2555) ที่กล่าวว่า หลักการจัดการเรียนรู้ ให้ผู้เรียนเป็นผู้นำการเรียนรู้ของตนและคอย
กระบวนการเป็นสำคัญ ควรจัดสภาพแวดล้อม ช่วยเหลือผู้เรียนให้เรียนจนบรรลุผล (Table 2)
ทางการเรียนให้เอื้อต่อการเรียนรู้ ปลอดภัย ชี้นะโดย

Table 1 The average and standard deviation, level comments from doing activities through project-based for encouraging the competencies of learners in Pasang School, Lamphun according to teacher's comments.

learning management by project-based	comments level			
	$\bar{x}$	S.D.	results	sort
1. management school curriculum	4.09	0.619	many	3
2. learning management by project -based	4.24	0.521	many	1
3. media and learning resources	4.06	0.520	many	4
4. measurement and evaluation	4.13	0.502	many	2
total	4.13	0.540	many	

Table 2 The average and standard deviation of learner competencies by project based in Pasang School, Lamphun according to the learner's comments.

competencies to learners	comments level			
	$\bar{x}$	S.D.	results	sort
1. communication skills	4.08	0.515	many	5
2. ability to think / thinking skills	4.20	0.576	many	4
3. solving skills	4.44	0.548	many	2
4. using life skills	4.46	0.558	many	1
5. technology	4.25	0.352	many	3
total	4.28	0.509	many	

4. ผลการเปรียบเทียบระดับสมรรถนะสำคัญ สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน แตกต่างกันอย่างมี
ของผู้เรียนที่ผ่านการเรียนรู้โครงการเป็นฐาน โรงเรียน นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ทั้ง 5 ประการ คือ
ป่าซาง จังหวัดลำพูน จำแนกตาม เพศ พบว่า มีระดับ ความสามารถในการสื่อสาร ความสามารถในการคิด

ความสามารถในการแก้ปัญหา ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต และความสามารถในการใช้เทคโนโลยี ทั้งนี้เนื่องจากผู้เรียนมีความคิดและการกระทำสิ่งต่างๆ แตกต่างกันทั้งผู้ชายและผู้หญิง ซึ่งสอดคล้องกับทฤษฎีการเรียนรู้ของมาสโลว์ (นุรุลอินชาน, 2555) ที่ได้กล่าวว่امنุษย์ทุกคนมีความต้องการพื้นฐานตามธรรมชาติเป็นลำดับขั้นและต้องการที่จะรู้จักตนเอง

และพัฒนาตนเอง และตอบสนองความต้องการพื้นฐานนั้น ให้อิสรภาพและเสรีภาพแก่ผู้เรียนในการเรียนรู้ ส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิดประสบการณ์ในการรู้จักตนเองตามสภาพความเป็นจริงทำให้เพศชายและเพศหญิงมีความต้องการต่างกัน ส่งผลต่อระดับสมรรถนะสำคัญของผู้เรียนแตกต่างกัน (Table 3)

Table 3 The comparison level competencies of learners which though learning by project-based for encouraging the competencies of learners in Pasang School, Lamphun divided by sexes.

competencies to learners	comments level					
	sex	n	$\bar{x}$	S.D.	t	Sig
1. communication skills	male	75	3.89	0.548	-3.824	.000*
	female	79	4.26	0.408		
2. ability to think / thinking skills	male	75	4.02	0.650	-4.534	.000*
	female	79	4.37	0.438		
3. solving skills	male	75	4.21	0.591	-5.290	.000*
	female	79	4.65	0.404		
4. using life skills	male	75	4.28	0.588	-4.119	.000*
	female	79	4.63	0.469		
5. technology	male	75	4.16	0.379	-3.126	.002*
	female	79	4.33	0.304		

* .05 level statistics

5. ผลการเปรียบเทียบระดับสมรรถนะสำคัญของผู้เรียนที่ผ่านการเรียนรู้โครงการเป็นฐาน โรงเรียนป่าซาง จังหวัดลำพูน จำแนกตาม ระดับชั้นเรียนพบว่า ระดับชั้นเรียนที่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จำนวน 4 ประการ คือความสามารถในการสื่อสาร ความสามารถในการคิด ความสามารถ

ในการแก้ปัญหา ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต ส่วนความสามารถในการใช้เทคโนโลยี ไม่แตกต่างกัน ทั้งนี้เกิดจากพัฒนาการของผู้เรียนในช่วงอายุที่แตกต่างกัน ย่อมมีพัฒนาการแตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับทฤษฎีพัฒนาการของเพียเจต์ (นุรุลอินชาน, 2555) ได้กล่าวว่า การเรียนรู้ของเด็ก

เป็นไปตามพัฒนาการทางสติปัญญา ซึ่งจะมี พัฒนาการไปตามวัยต่างๆ เป็นลำดับขั้น พัฒนาการ ย่อมทำให้การเรียนรู้ของเด็กแต่ละชั้นเรียนมีความ แตกต่างกัน (Table 4)

Table 4 The comparison level competencies of learners which though learning by project-based for encouraging the competencies of learners in Pasang School, Lamphun divided by grades.

variation (between group)	$\bar{x}$	F	Sig
1. communication skills	4.20	2.352	.043*
2. ability to think / thinking skills	4.08	4.914	.000*
3. solving skills	4.44	3.906	.002*
4. using life skills	4.46	3.810	.003*
5. technology	4.25	1.760	.124

สรุป

จากการทำวิจัยในครั้งนี้มีข้อค้นพบ ดังนี้ ผู้บริหารมีการนำทฤษฎีการบริหารการศึกษาของ วงจรเดมมิ่ง (Deming cycle) มาใช้ด้านการจัดการ เรียนการสอนของโรงเรียนเพื่อส่งเสริมสมรรถนะ สำคัญของผู้เรียน 5 ประการ โดยใช้โครงการเป็นฐาน มีการบูรณาการจัดการเรียนรู้โครงการเป็นฐานทุก กลุ่มสาระ ครูผู้สอนจัดกิจกรรมกรณีโครงการเป็นฐาน มีระดับการปฏิบัติของครูผู้สอน โดยรวมทั้ง 4 ด้าน อยู่ในระดับมาก คือด้านการบริหารหลักสูตรสถานศึกษา ด้านการจัดกิจกรรมโครงการเป็นฐาน สื่อและแหล่ง เรียนรู้ และการวัดผลประเมินผล ระดับการปฏิบัติ ทักษะสมรรถนะสำคัญของผู้เรียน 5 ประการ โดยรวม อยู่ในระดับมาก ผลการเปรียบเทียบระดับสมรรถนะ สำคัญของผู้เรียน พบว่ากลุ่มตัวอย่าง ที่มีเพศต่างกัน มีระดับสมรรถนะสำคัญของผู้เรียน แตกต่างกันอย่าง มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ทั้ง 5 ประการ คือ ความสามารถในการสื่อสาร ความสามารถในการคิด

ความสามารถในการแก้ปัญหา ความสามารถในการใช้ ทักษะชีวิต และความสามารถในการใช้เทคโนโลยี ส่วนกลุ่มตัวอย่างที่มีระดับชั้นเรียนที่ต่างกันอย่าง มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จำนวน 4 ประการ คือ ความสามารถในการสื่อสาร ความสามารถในการคิด ความสามารถในการแก้ปัญหา ความสามารถในการใช้ทักษะ ชีวิต ส่วนความสามารถในการใช้เทคโนโลยี ไม่แตกต่างกัน

ข้อเสนอแนะ

1. โรงเรียนป่าซาง จังหวัดลำพูน นำข้อมูลที่ได้ไปพัฒนาการบริหารหลักสูตรสถานศึกษากรณี โครงการเป็นฐานเพื่อส่งเสริมสมรรถนะสำคัญ ของผู้เรียน โรงเรียนป่าซาง จังหวัดลำพูน
2. โรงเรียนป่าซาง จังหวัดลำพูน นำข้อมูล เกี่ยวกับสมรรถนะสำคัญของผู้เรียนที่ผ่านการเรียน โครงการเป็นฐานเพื่อส่งเสริมสมรรถนะสำคัญของ ผู้เรียนไปพัฒนากิจกรรมกรณีโครงการเป็นฐาน โรงเรียนป่าซาง จังหวัดลำพูน

คำขอบคุณ

ขอขอบคุณมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลสุวรรณภูมิเป็นอย่างยิ่งได้ที่โปรดพิจารณาให้ตีพิมพ์เผยแพร่ ผลงานทางวิชาการในวารสารวิชาการประจำปี 2559

เอกสารอ้างอิง

- กระทรวงศึกษาธิการ. 2554. พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542. โรงพิมพ์คุรุสภา, กรุงเทพฯ.
- นุสรอินชาน กอระ. 2555. ทฤษฎีพัฒนาการเรียนรู้. บทความจิตวิทยา. (ระบบออนไลน์). แหล่งข้อมูล: http://405404027.blogspot.com/2012/10/blog-post_5215.html (1 พฤศจิกายน 2559).
- ประคอง กรรณสูตร. 2538. สถิติเพื่อการวิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์. จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, กรุงเทพฯ.
- โรงเรียนป่าซาง. 2552. หลักสูตรสถานศึกษาโรงเรียนป่าซาง. การจัดทำหลักสูตร โรงเรียนป่าซาง จังหวัดลำพูน
- โรงเรียนป่าซาง. 2557. รายงานผลการดำเนินงานกิจกรรมเปิดโลกโครงการ 2557. บทสรุปผู้บริหาร โรงเรียนป่าซาง จังหวัดลำพูน.
- โรงเรียนป่าซาง. 2558ก. รายงานการประเมินคุณภาพภายนอกกรอบที่ผ่านมา (รอบสาม). 2558. ผลการประเมินคุณภาพภายนอกกรอบที่ผ่านมา (รอบสาม) โรงเรียนป่าซาง จังหวัดลำพูน.
- โรงเรียนป่าซาง. 2558ข. แผนปฏิบัติงานประจำปี 2558. กิจกรรมเปิดโลกโครงการ โรงเรียนป่าซาง จังหวัดลำพูน.
- วัฒนา มัคคสมัน. 2554. การสอนแบบโครงการ. (ระบบออนไลน์). แหล่งข้อมูล: <http://www.edtechbooks.com/articles/42188514> (5 พฤศจิกายน 2559).
- สมศักดิ์ สิ้นธุระเวชญ์. 2542. มุ่งสู่คุณภาพการศึกษา. วัฒนาพานิช, กรุงเทพฯ.